

Enigmística

Màrius Serra

MariusSerra@verbalia.com

El mètode Cru

Número de loteria 'lleig' que demà no pot tocar SP

L'any que vaig néixer Joan Brossa escrivia l'obra de teatre *Calç i rajoles* (1963), estrenada al Palau de la Música Catalana el 1964 pel Teatre Experimental Català. Com que Brossa entenia l'avantguarda des de la tradició, l'acte tercer era una reescriptura de l'escena XII de *Les garses*, d'Ignasi Iglesias (1906). Els mateixos personatges, en el nou context, vivien la mateixa excitació de treure a la rifa. Brossa, naturalment, hi conservava el número de la sort que Iglesias havia triat –el 10.341–, però en tot un segle de loteria el número d'Iglesias i de Brossa mai no ha tret la grossa. 2005 potser serà recordat per l'esclat universal del sudoku. Per contraposar-hi la potència de les lletres, amb el crucigramista Pau Vidal ens hem empescat un mètode de que intenta escatir, des dels mots encreuats, si un

número de loteria tocarà o no. Es tracta d'aplicar l'antic joc de la calculadora que associava xifres i lletres amb un mer gir de 180 graus. Ho expliquem al pròleg del nostre nou recull, *Els 65 millors crucigrames per tenir sort*, presentat a l'administració de loteria de La Bruixa d'Or; i ho mostro aquí amb aquest número impossible (al bombo, demà només hi haurà fins al 85.000). Aplicant el nostre mètode Cru (de crucigra-místic), ja es veu que aquest 91.377 és un número LLEIG. Però demà les possibilitats són múltiples. Per exemple: que us convé obtenir una expiació dels pecats? Doncs compreu el 38.518 i ja teniu un BISBE a la vostra disposició. Posem, en canvi, que us mouen interessos més terrenals. No sabeu com fer-vos-ho per lligar? De pet cap el 53.908! És un dècim que les torna BOGES (això sí, en el cas que funcioni, recor-

deu-vos de comprar també el 50.538, garantia de BESOS). El mètode Cru també val per a elles. Les que el vulguin fer patir una mica, que és cosa que en certs moments ajuda molt, que busquin el 50.739 i el posaran GELÓS. Com que el 91.377 no el trobareu, busqueu números que siguin com el 57.738 (BELLS). Això és el que volem amb els nostres crucigrames, que demà els premis ragin com ho fa el 57.700 (a DOLLS). El missatge del mètode Cru no pot ser més clar: si jugueu, pel mateix premi, als crucigrames i a un dècim, que sigui al 37.800: hi guanyareu el DOBLE. El Xavier Gabriel, a Sort, ens va dar tants bons consells que al final als nostres crucigrames hi vam descobrir el número màgic que ens ha de portar la sort: el 53.708 (les BOLES!). Llàstima que, sense haver-ne comprat cap dècim, ho tenim Cru.

Poesia

Vicenç Altaió

'En flames'

Santa Folia de Ser Càntic

Edicions 3i4, 2005

*Cauen les mans. Fora del camp de vista,
no tornaran les ombres a albir rostres.
El vent colpeix amb força. S'ha trencat
l'ull, l'infinít. Núvols desdibuixats,
el vuit trencat, el buit d'aus migratòries.
A sol batent, en plena nit encesa,
cendra de nit el crepuscle en ranera.
Es gira el sol, terra que crema el sol.
Has convertit l'ofrena de la vida
en camp mortal sense rotació.
Erm devastat per foc incontrolat,
has violat el meu cos amb desgana.
Per què sotmets la meva poligàmia?*

Vicenç Altaió, últim premi Estellés. FRANCESC MELCION

Càpsula

Carles
Hac MorAls cànons,
canonades!

El novel·lista Albert Sánchez Pinyol fa una mena de campanya personal de desacralització de la literatura. Així, deixa anar que la Revolució Francesa va substituir la religió per la cultura. I els matisos que aquesta afirmació exigeix no la invaliden gens ni mica. I també diu: "Tenim un sistema literari molt eclesiàstic", i hi afegim que amb cardenals, bisbes, canonges, capellans i escolanets, en catedrals, basíliques i capelletes. Ara la seu del Papa és vacant; no hi ha pontífex de les Lletres i, per sort, probablement ja no n'hi haurà mai més. Aquesta tramoia clerical escapçada, o amb uns quants caps, "canonitza alguns llibres", assenyala l'heretge. I, com és lògic, atesa la funció sacerdotal, la secta igualment beatífica i canonitza alguns autors, que normalment són els predicadors, els qui fan "els sermons laics d'aquesta religió". I "hi ha algú –ame-naça el blasfem–, amb qui un dia tindrà unes paraules, que va repartint disfresses d'escriptor", és a dir, sotanes fetes a mida. I el lector ja ha degut endevinar qui és aquest mestretites. I l'Anticrist hi rebla el clau: "L'opinió d'un escriptor pot ser tan interessant com la d'un lampista". I ja ens hi hem adherit, a la revolta antisistema.

El quiosc | Pepo Tamarit

Eben

Número 47. Edicions Lavínia
Barcelona, quart trimestre, 2005

Aquesta revista de disseny d'interiors ens ofereix un monogràfic de mobiliari d'oficina i un reportatge sobre l'interiorisme als hotels.

Serra d'Or

Número 552. Publicacions de l'Abadia de
Montserrat. Barcelona, desembre, 2005

Lluís Alpera ens parla d'Emili Rodríguez Bernabeu, Jean Serra, d'Antoni Cardona Bonet, i Adrià Chavarría, de Gustau Muñoz.

Llengua Nacional

Número 53. Associació Llengua Nacio-
nal. Barcelona, quart trimestre, 2005

Alguns dels temes destacats són *Lliçons de la història*, *La puntuació*, *Sobre el llenguatge de J.V. Foix* i "Bloc" o "blog"?

Cavall Fort

Número 1.040. Cavall Fort SL
Barcelona, desembre, 2005

Amb els personatges Ot el brui-xot, Alfons Delmar, Maurici Bonull, Max i Zoè, Jep i Fidel, Cresques, Sergi Grapes i molts més.

Revista de libros

Número 108. Fundació Caja Madrid
Madrid, desembre, 2005

Alguns dels autors de què ens parlen en aquesta edició són Primo Levi, Matt Ridley, Rosa Montero i Miquel Siguan.